

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคใต้ 45 โรงเรียน จำนวน 225 คน
2. อาจารย์ ได้แก่ ครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคใต้ 45 โรงเรียน จำนวน 5,939 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ใช้ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด 225 คน เป็นตัวอย่างประชากร
 2. อาจารย์ สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน
- รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 586 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม
คณะราษฎรบำรุง	5	166	171	5	10	15
สตรียะลา	5	123	128	5	8	13
เดชะปัตตานฮานุกูล	5	154	159	5	9	14
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	5	208	213	5	13	18
วรนาถเฉลิม	5	167	172	5	10	15
เกาะแก้วพิทยาสรรค์	5	116	121	5	7	12
นวมินทร์ราชภัฏทักษิณ	5	88	93	5	5	10
สะเดา "ธรรมศาสตร์"	5	114	119	5	7	12
หาดใหญ่วิทยาลัย	5	226	231	5	14	19
หาดใหญ่รัฐประชาสรรค์	5	152	157	5	9	14
สงขลาวิทยาคม	5	134	139	5	8	13
ศรีธำมภ์	5	154	159	5	9	14
สอาดเผดิมวิทยา	5	119	124	5	7	12
สวนศรีวิทยา	5	126	131	5	8	13
กัลยาณิศรีธรรมราช	5	151	156	5	9	14
เบญจมารชูกิจ	5	169	174	5	10	15
เมืองนครศรีธรรมราช	5	115	120	5	7	12
โชนินบำรุง	5	115	120	5	7	12
ฉวางรัชดาภิเษก	5	116	121	5	7	12
ชะอวด	5	70	75	5	4	9
ท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	5	122	127	5	7	12
ทุ่งสง	5	130	135	5	8	13
สตรีทุ่งสง	5	109	114	5	7	12
ปากพะนิง	5	103	108	5	6	11

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม
ร่อนพิบูลย์เกษตรวิสัย	5	93	98	5	6	11
ลานสะกาประชาสรรค์	5	106	111	5	6	11
สิชลคณาธารวิทยา	5	98	103	5	6	11
พิทลุง	5	177	182	5	11	16
พิทลุงพิทยาคม	5	128	133	5	8	13
สตรีพิทลุง	5	166	171	5	10	15
ควนขนุน	5	101	106	5	6	11
เมืองสุราษฎร์ธานี	5	115	120	5	7	12
สุราษฎร์พิทยา	5	161	166	5	10	15
สุราษฎร์ธานี	5	185	190	5	11	16
พนนพิทยาคม	5	123	128	5	8	13
เวียงสระ	5	95	100	5	6	11
ภูเก็ตวิทยาลัย	5	166	171	5	10	15
สตรีภูเก็ต	5	162	167	5	10	15
อำมาตย์พานิชกุล	5	138	143	5	8	13
วิเชียรธานี	5	144	149	5	9	14
สภาราชีนี	5	140	145	5	9	14
ชานตาชาวรัฐนุปกัมภ	5	114	119	5	7	12
หัวยอด	5	88	93	5	5	10
ตะกั่วป่า "เสนากุล"	5	99	104	5	6	11
นิสิทธ์รัตนาคาร	5	93	98	5	6	11
รวม	225	5939	6164	225	361	586

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อกระทงเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อกระทงสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว

1.1 บุคลิกภาพ	จำนวน 5 ข้อ
1.2 กวาวีหน้า	จำนวน 8 ข้อ
1.3 มนุษยสัมพันธ์	จำนวน 8 ข้อ
1.4 ความประพฤติ	จำนวน 7 ข้อ

2. ด้านวิชาชีพ

2.1 ความรู้ทางวิชาการ	จำนวน 8 ข้อ
2.2 ประสบการณ์	จำนวน 7 ข้อ
2.3 ความสามารถในการปฏิบัติงาน	จำนวน 8 ข้อ

กำหนดระดับความคาดหวังเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการเป็น 5 ระดับ โดยให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังต่อไปนี้

ความคาดหวังมากที่สุด	ให้คะแนน 5
ความคาดหวังมาก	ให้คะแนน 4
ความคาดหวังปานกลาง	ให้คะแนน 3
ความคาดหวังน้อย	ให้คะแนน 2
ความคาดหวังน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของผู้บริหารการศึกษาหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
2. รวบรวม และวิเคราะห์ลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
3. กำหนดตัวบ่งชี้ ลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และสร้างข้อกระทง
4. ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความถูกต้องในสำนวนภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย
 - 5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ
 อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์
 อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 5.3 ดร.อาคม จันทสุนทร
 ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่กรมสามัญศึกษา
 - 5.4 นายวีระ บุญชนะนิवास
 เลขาธิการกรมสามัญศึกษา
 - 5.5 นายโสภณ นุ่มทอง
 ผู้เชี่ยวชาญ (ด้านบุคลากร) สำนักงาน
 คณะกรรมการข้าราชการครู
 - 5.6 นางสาวสุกานต์ เขียวหวาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีภูเก็ต
 - 5.7 นายอิสระ กิ่งแก้ว
 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย
6. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอให้กรมสามัญศึกษาออกหนังสือถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในภาคใต้ ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และรับกลับคืนทางไปรษณีย์ บางโรงเรียนผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ดังรายละเอียดในตารางที่ 2
3. ตรวจสอบคัดเลือกแบบสอบถามที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับคืน		แบบสอบถามที่สมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	225	168	74.67	167	74.22
อาจารย์	361	313	86.70	309	85.60
รวม	586	481	82.08	476	81.23

จากตารางที่ 2 พบว่าแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 586 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 481 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.08 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 476 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.23

แบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้บริหาร จำนวน 225 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.67 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 167 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.22

แบบสอบถามที่ส่งไปยังอาจารย์ จำนวน 361 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.70 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 309 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.60

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 การวิเคราะห์สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

1.2 การวิเคราะห์ความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในภาคใต้ วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเป็นรายกลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความคาดหวังมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความคาดหวังมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความคาดหวังปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความคาดหวังน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความคาดหวังน้อยที่สุด

สำหรับการเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในภาคใต้ ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Lotus 1-2-3